I. ZASADY KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZADZEŃ MULTIMEDIALNYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, uczniowie niepełnoletni za zgodą rodziców.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu przynoszonego przez uczniów.
3. W czasie zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone i schowane w plecaku).
4. Dopuszcza się możliwość korzystania z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych podczas wycieczek szkolnych. Uczniowie niepełnoletni przynoszą ten sprzęt za zgodą rodziców.
5. Warunki korzystania z telefonów w czasie wycieczki ustala wychowawca-opiekun grupy.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu komórkowego, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
7. Telefony i inne urządzenia TIK (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach naukowych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
8. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, wychowawca klasy odnotowuje zaistniałą sytuację w e-dzienniku jako uwagę negatywną, która ma wpływ na ocenę z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zachowania.
9. W przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wspólnie z pedagogiem szkolnym oraz rodzicami/prawnymi opiekunami ustala plan dalszego postępowania.
10. W przypadku kolejnego łamania zasad uczeń ma obniżoną ocenę z zachowania o jeden stopień.

Liceum

II. PROCEDURA UDZIELANIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie wykwalifikowana pielęgniarka szkolna.
2. Pod nieobecność wykwalifikowanej pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udzielają nauczyciele, którzy przeszli kurs udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej (nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa i nauczyciele wychowania fizycznego), wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku zabezpieczającego, ułożenia ucznia w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca- niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem ucznia lub lekarzem.
5. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno-wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą uczniów, jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów.
6. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne.
7. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy, należy bezzwłocznie poinformować dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
8. Po przybyciu do szkoły rodzice lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

Liceum

III. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW NA TERENIE SZKOŁY

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 roku o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych:

Art. 5 ust.1 p. 2.

Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych z zastrzeżeniem art.5a na terenie jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Art.13 p.2.

Kto pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami w art.5 podlega karze grzywny do 500 złotych.

Procedury postępowania:

1. Zakaz palenia papierosów i używania wyrobów tytoniowych w tym także e-papierosów obowiązuje na terenie i wokół obiektu szkolnego.
2. Zakaz obejmuje także inne miejsca, w których prowadzone są zajęcia lekcyjne i dodatkowe realizowane przez nauczycieli i uczniów (Dom Katechetyczny, podczas wycieczek, rajdów, zajęć terenowych, wyjść i imprez szkolnych itp.).
3. Nauczyciel, który zatrzymał (zaobserwował) ucznia na paleniu papierosów lub ma uzasadnione podejrzenie wskazujące na używanie wyrobów tytoniowych zgłasza ten fakt wychowawcy.
4. Jeżeli jest to pierwszy incydent związany z paleniem wskazanego ucznia wychowawca:
   a. udziela uczniowi upomnienia w obecności klasy,
   b. upomnienie wpisuje do dziennika klasowego,
   c. przypomina uczniowi dalsze konsekwencje czekające go w przypadku ponownego zatrzymania go na paleniu,
   d. informuje o zajściu pisemnie rodziców ucznia zaznaczając to w dzienniku,
   e. ponadto wychowawca ma prawo zobowiązać ucznia do przygotowania referatu na temat szkodliwości palenia i przedstawienia go przed klasą.
5. Upomnienie udzielone uczniowi powinno być wpisane do dziennika i powinno skutkować przy wystawianiu oceny semestralnej z zachowania.

Liceum

6. Uczeń, który został zatrzymany na paleniu nie może uzyskać oceny wzorowej i bardzo dobrej z zachowania na semestr.
7. Jeżeli uczeń po raz drugi został zatrzymany na paleniu papierosów lub istnieje uzasadnione podejrzenie wskazujące na używanie przez niego wyrobów tytoniowych wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego lub psychologa.
8. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia, których informuje o zaistniałej sytuacji i udziela uczniowi nagany wychowawcy w obecności rodziców i pedagoga.
9. Uczniowi zostaje obniżona ocena z zachowania na koniec semestru o jeden stopień.

Liceum

IV. PROCEDURA WOBEC OFIAR I SPRAWCÓW CYBERPRZEMOCY

Cyberprzemoc - to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych - telefonów komórkowych, serwisów sms i mms, poczty elektronicznej, czatów, komunikatorów, stron internetowych, blogów, serwisów społecznościowych, grup dyskusyjnych.

1. Ustalenie okoliczności zdarzenia
   a. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
   b. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie
   c. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków
2. Zabezpieczenie dowodów
   a. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści lub profil.
   b. Zabezpieczenie dowodów nie tylko ułatwi dalsze postępowanie dostawcy usługi (odnalezienie sprawcy, usunięcie szkodliwych treści z serwisu), ale również stanowi materiał, z którym powinny zapoznać się wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor i pedagog szkolny, rodzice, a wreszcie policja, jeśli doszło do złamania prawa.
3. Identyfikacja sprawcy
   a. Szkoła podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy.
   b. W przypadku, gdy złamane zostało prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, należy bezwzględnie skontaktować się z policją.
4. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy
   a. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, wychowawca klasy lub pedagog szkolny powinien podjąć następujące zadania:

Liceum

- Przeprowadzić rozmowę z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólnie zastanowić się nad jego przyczynami i poszukać rozwiązania sytuacji konfliktowej
- Omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane
- Zobowiązać sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia z Sieci szkodliwych materiałów
- Ustalić ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy

b. Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.
c. Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy
d. Rodzice sprawcy zostają poinformowani przez wychowawcę o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka
e. We współpracy z rodzicami wychowawca opracowuje kontrakt dla dziecka, określającego zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie

5. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy
   a. Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte w Statucie Szkoły.
   b. Podejmując decyzję o rodzaju kary należy wziąć pod uwagę:
      - Rozmiar i rangę szkody - czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z Sieci, itp.
      - Czas trwania prześladowania – czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent
      - Świadomość popełnionego czynu – czy działanie było zaplanowane a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze/koleżance oraz jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości
      - Motywacja sprawcy –należy sprawdzić czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie

Liceum

- Rodzaj rozpowszechnianego materiału

6. Działania wobec ofiary cyberprzemocy
   a. Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzieloną przez pedagoga
   b. Po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy (pedagogiem szkolnym) monitorują sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
   c. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy zostają poinformowani przez wychowawcę o problemie, podjętych działaniach szkoły i w miarę potrzeb, otrzymują wsparcie i pomoc specjalistów.
7. Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie
   a. Opieką psychologiczno-pedagogiczną otacza szkoła świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia.
   b. b) Osoba, której uczeń zaufał informując o cyberprzemocy ma obowiązek postępować tak, by swoim zachowaniem i działaniem nie narazić świadka zgłaszającego problem.
   c. c) Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, jako metoda wyjaśniania sprawy
8. Sporządzenie dokumentacji z zajścia
   a. Pedagog szkolny/wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę oraz miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
   b. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również załączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.).
9. Powiadomienie sądu rodzinnego
   a. Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.
   b. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania

Liceum

z pedagogiem, itp.) a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

c. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji i do sądu rodzinnego.

Liceum

V. ZAKŁÓCANIE TOKU LEKCJI PRZEZ UCZNIA

Definicja

Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników lub nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.).

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego lub innego wyznaczonego ucznia z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku, gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrektora i pedagoga o zaistniałej sytuacji. Nauczyciel odnotowuje informacje na temat zachowania ucznia na lekcji, w dzienniku elektronicznym, w panelu uwagi.
2. Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.
3. Pedagog wraz z wychowawcą podejmuje działania wychowawczo - dyscyplinujące wobec uczniów, którzy przeszkadzali w prowadzeniu zajęć pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
4. Jeżeli uczeń w rażący sposób naruszył zasady obowiązujące w szkole, pedagog powiadamia dyrektora szkoły a wychowawca wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
5. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie popełnili wykroczenie).

Liceum

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEJ NIEDYSPOZYCJI ZDROWOTNEJ UCZNIA

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia: gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby- poprzez wyznaczonego ucznia - wzywa pielęgniarkę szkolną.
2. Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców ucznia oraz ustala dalszą opiekę nad uczniem.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki, nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia wychowawcę i rodziców oraz ustala sposób odebrania ucznia ze szkoły przez rodzica.
4. Do momentu odebrania ucznia przez rodzica lub, jeśli jest to konieczne – przyjazdu pogotowia ratunkowego - uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie ucznia, nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły i rodziców ucznia.
6. Jeśli uczeń odczuwa niedyspozycję zdrowotną w pierwszej kolejności powinien zgłosić się do pielęgniarki szkolnej, następnie do wychowawcy, wicedyrektora i dyrektora.
7. Ucznia niepełnoletniego, który źle się czuje może odebrać ze szkoły tylko rodzic lub wyznaczona przez niego osoba pełnoletnia z rodziny (babcia, dziadek, ciocia itp.)
8. Jeśli jest konieczne przewiezienie ucznia do szpitala: a) uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy rodzic; b) w przypadku niemożności udziału rodzica, uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy wyznaczony przez dyrektora pracownik szkoły.
9. Nauczyciel lub (pielęgniarka, gdy jest obecna) sporządza notatkę służbową, w której zawiera następujące informacje:
   a. dokładną datę i godzinę zdarzenia;
   b. miejsce zdarzenia;
   c. imię i nazwisko ucznia oraz klasę;
   d. opis zdarzenia i podjęte działania.

Liceum

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEWYJAŚNIONEJ NIEOBECNOŚCI UCZNIA

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności niezwłocznie powiadamia wychowawcę, a w razie jego nieobecności – pedagoga.
2. Wychowawca na bieżąco analizuje dziennik i niezwłocznie powiadamia rodziców/opiekunów prawnych.
3. We współpracy z pedagogiem wychowawca ustala przyczynę nieobecności miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności w szkole. Wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia i zobowiązuje ucznia do systematycznego uczęszczania do szkoły, a rodziców/opiekunów prawnych do większej kontroli obecności dziecka w szkole.
4. W przypadku dalszych powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia, wychowawca informuje pedagoga, który w porozumieniu z dyrektorem ponownie wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły. W obecności Dyrektora, pedagoga, rodziców i ucznia przeprowadzona zostaje rozmowa korygująca zachowanie ucznia. Udzielona zostaje nagana zgodna ze Statutem Szkoły.
5. Po wykorzystaniu wszelkich dostępnych środków oddziaływań wychowawczych, których zastosowanie nie przynosi oczekiwanych efektów w zakresie nieobecności ucznia w szkole, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub Policję.

Liceum

VIII. POSTĘPOWANIE Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM W SZKOLE

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, nauczyciel powinien:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia lub pełnoletniego ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu, zaświadczenie lekarskie;
2. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;
3. W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m. in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania;
4. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
5. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

Liceum

IX. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZACHOWANIA AGRESYWNEGO WOBEC UCZNIÓW, NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY ORAZ OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W SZKOLE

Zdarzenia i zachowania agresywne:

- **groźby i zastraszanie;**
- **naruszenie godności osobistej (ubliżanie, wyszydzanie, rozpowszechnianie kłamstw słownie lub w Internecie, obraźliwe napisy, ośmieszanie, obmawianie, manipulacja związkami przyjaźni;**
- **naruszenie nietykalności cielesnej poprzez uderzenie, kopnięcie, popychanie, przewrócenie itp.);**

Zachowania agresywne uczniów i innych osób nieletnich w stosunku do rówieśników

1. Nauczyciel szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem i jeżeli jest taka możliwość przeprowadza wstępną rozmowę z uczniem i ustala okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel informuje wychowawcę o zdarzeniu i wstępnych ustaleniach, a w uzasadnionych przypadkach pedagoga.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, sporządza notatkę w dzienniku lekcyjny i wymierza karę stosowną do zaistniałej sytuacji, zgodną z WSO.
4. Wychowawca informuje poprzez wpis do e-dziennika rodziców/ opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i formie wymierzonej kary.
5. Jeżeli zachowania agresywne powtarzają się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który podejmuje inne działania:
    - przeprowadza rozmowę interwencyjną w obecności rodziców i policjanta ds. nieletnich,
    - sporządza z podjętych działań notatki umieszczone w dokumentacji pedagoga,
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wniosek do sądu rodzinnego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

Liceum

Zachowanie agresywne ucznia wobec nauczyciela, pracownika szkoły oraz innych osób dorosłych przebywających w szkole

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły/ inna osoba informuje o zdarzeniu pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog ustala przebieg zajścia i świadków zdarzenia. Sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
3. Pedagog wzywa do szkoły rodziców / opiekunów prawnych ucznia, informuje o zdarzeniu i dalszym postępowaniu wobec ucznia.
4. W uzasadnionych przypadkach pedagog szkoły wnioskuje o zwołanie zespołu wychowawczego, który ustali dalszą strategię działań.
5. Zawiadomienie policji odbywa się na wniosek poszkodowanego.
6. W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, nieobecności dyrektora, w godzinach zajęć popołudniowych w szkole) nauczyciel/ pracownik szkoły zawiadamia niezwłocznie o zdarzeniu policję.

Liceum

X. PROCEDURA W PRZYPADKU KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.
3. Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagogowi.
4. Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.
5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia, sposób ukarania sprawcy.
6. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.
7. W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego i sprawcy. Postanowienia dodatkowe
   - Szkoła nie odpowiada za przedmioty wartościowe, niezwiązane z procesem dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńczym / np. telefony komórkowe, biżuterię, gry elektroniczne, itp./.
   - Na lekcji wychowania fizycznego rzeczy pozostawione są w szatni i zamykane na klucz, a uczniowie nie mają prawa podczas lekcji wchodzić do szatni.

Liceum

XI. PROCEDURA W PRZYPADKU OBECNOŚCI NA TERENIE SZKOŁY OSÓB NIEPOŻĄDANYCH, ZACHOWUJACYCH SIĘ NIEWŁAŚCIWIE LUB ZWIERZĄT ZAGRAŻAJĄCYC ZDROWIU UCZNIÓW

Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje uczniów od zwierzęcia
2. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia pracownika obsługi.
3. Pracownik obsługi informują dyrekcję szkoły i podejmują działania zmierzające do odizolowania zwierzęcia.
4. Pracownik wzywa Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia pracowników obsługi lub dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia Policję lub Straż Miejską.

Liceum

XII. PROCEDURY W PRZYPADKU UŻYWANIA PRZEZ UCZNIÓW SUBSTANCJI ODURZAJĄCYCH I UZALEŻNIAJĄCYCH (ALKOHOL, NARKOTYKI, LEKI PSYCHOTROPOWE, TZW. DOPALACZE ITP.)

Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych dzieci .
2. Nauczyciel informuje o zdarzeniu pedagoga, wychowawcę lub dyrektora szkoły.
3. Pedagog, wychowawca lub dyrektor informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia i wzywa do szkoły. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami /prawnymi opiekunami, zawiadamia policję.
4. W przypadku istnienia podejrzenia o zagrożeniu zdrowia i życia ucznia pedagog lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia i policję.
5. Pedagog odnotowuje zdarzenie w dokumentacji pedagoga szkoły.
6. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach zażywania środków odurzających, formie ukarania ucznia.
7. W uzasadnionym przypadku pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

- **w Polsce karalne jest:**
- **posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;**
- **wprowadzanie do obrotu środków odurzających;**
- **udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;**
- **wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.**

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat.

Liceum

W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Postępowania Karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

UWAGA:

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 roku życia- należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich i art. 304 Kodeksu Postępowania Karnego).

Liceum

XIII. POSTĘPOWANIE WOBEC OFIAR PRZEMOCY FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ W RODZINIE

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z uczniem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec ucznia i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice ucznia.
5. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że uczeń jest ofiarą przemocy, pedagog sporządza notatkę służbową oraz informuje policję i sąd rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.
6. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel, wychowawca, pedagog uruchamia w szkole procedurę Niebieskiej Karty.

Liceum

XIV. SPOSÓB REAGOWANIE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA EPIZODU PSYCHOTYCZNEGO U NASTOLATKA

Epizod psychotyczny: to zaburzenie psychiczne, które charakteryzuje nagły początek i szybki przebieg. Bez żadnych objawów ostrzegawczych, w ciągu kilku dni dochodzi do rozwoju objawów psychotycznych, takich jak zaburzenia postrzegania rzeczywistości, omamy i urojenia. Epizod psychotyczny najczęściej ma charakter reaktywny, czyli jest reakcją na nieprzyjemne zdarzenie czy silny stres. Ryzyko wystąpienia epizodu psychotycznego zwiększają cechy osobowości typu borderline, a zwłaszcza trudności w ocenie rzeczywistości oraz zaburzone relacje z ludźmi i zmienność stanu psychicznego mogąca w sytuacji stresowej doprowadzić do stanu psychicznego w kierunku psychotycznym. Wpływ na jego wystąpienie mogą mieć także alko-hol i substancje psychoaktywne (narkotyki, dopalacze). Epizod psychotyczny charakteryzuje nagłe i gwałtowne wystąpienie objawów psychotycznych i zaburzeń nastroju: - omamów (halucynacji) - omamy słuchowe (głosy komentujące, dyskutujące lub rozkazujące) - urojeń - najczęściej prześladowcze - omamy i urojenia mają wyrazisty charakter i ulegają szybkim zmianom (w ciągu dni lub nawet godzin); - zaburzeń myślenia; - zaburzeń napędu psychomotorycznego; - euforia lub lęk; - nastrój depresyjny; - chwiejny nastrój. Zaburzenia te ustępują w krótkim czasie i zwykle nie nawracają (u części osób drugi rzut choroby zwykle nie następuje).

Działania interwencyjne

1. zaopiekowanie się nastolatkiem – nie wolno pozostawić ucznia samego,
2. reagowanie spokojem, łagodnością,
3. przeprowadzenie bez rozgłosu w spokojne miejsce,
4. na ile to możliwe, nierozpowszechnianie w szkole informacji o zdarzeniu,
5. zawiadomienie pogotowia ratunkowego.

Działanie naprawcze

1. jeżeli nastolatek wraca po leczeniu szpitalnym, należy przygotować do tego klasę, np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat „czym jest choroba psychiczna” (jeżeli fakt jest ogólnie znany),
2. jeżeli uczeń sobie tego nie życzy, nie wolno informować klasy,

Liceum

3. wzięcie pod uwagę skutków ubocznych leczenia i choroby przy określeniu wymagań wobec ucznia,
4. konsultowanie postępowania z lekarzem oddziału, na którym leczy się uczeń (lekarz nie musi jednak udzielić informacji),
5. udzielanie elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazanie możliwości skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, PZP, przyszpitalnych grupach wsparcia.

Liceum

XV. PROCEDURA ZATRZYMANIA NIELETNEGO SPRAWCY CZYNU KARALNEGO PRZEBYWAJACEGO NA ZAJĘCIACH W SZKOLE PRZEZ POLICJĘ

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego - ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

Liceum

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NA TEREN SZKOŁY OSOBY NIEBEZPIECZNEJ ORAZ POSIADANIA PRZEZ UCZNIÓW NIEBEZPIECZNYCH NARZĘDZI, PRZEDMIOTÓW I SUBSTANCJI

I. Cel procedury

Celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły w przypadku wtargnięcia na teren placówki osoby stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia, a także w sytuacji ujawnienia niebezpiecznych narzędzi, przedmiotów lub substancji posiadanych przez uczniów.

II. Postępowanie w przypadku wtargnięcia do szkoły osoby niebezpiecznej

1. Pracownik szkoły, który zauważy osobę zachowującą się agresywnie, posiadającą niebezpieczne narzędzie lub stwarzającą bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia, niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły lub osobę wyznaczoną do koordynowania działań kryzysowych.
2. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy niezwłocznie powiadomić numer alarmowy **112**. Przekazując zgłoszenie, należy podać miejsce zdarzenia, opis sytuacji, charakter zagrożenia oraz informacje o osobach poszkodowanych, jeśli są znane.
3. Nauczyciel, który przebywa z klasą poza salą lekcyjną, ocenia sytuację i wybiera najbezpieczniejsze możliwe działanie: a) jeżeli droga do sali jest bezpieczna, kieruje uczniów do najbliższego odpowiedniego pomieszczenia, w którym można ograniczyć dostęp osoby niebezpiecznej; b) jeżeli wejście do sali wymagałoby zbliżenia się do osoby niebezpiecznej lub przejścia przez zagrożony obszar, nie kieruje uczniów w stronę zagrożenia, lecz podejmuje działania umożliwiające oddalenie się od niebezpieczeństwa lub ukrycie w innym bezpiecznym miejscu.
4. Po wejściu z uczniami do sali nauczyciel: a) niezwłocznie zamyka drzwi i zabezpiecza pomieszczenie przed dostępem osoby niebezpiecznej; b) **jeżeli konstrukcja zamka na to pozwala i rozwiązanie jest zgodne z zasadami bezpieczeństwa pożarowego, może pozostawić klucz w zamku od strony wewnętrznej, aby umożliwić szybkie zamknięcie drzwi i ograniczyć dostęp do sali**; c) sprawdza, czy wszystkie osoby znajdujące się w pobliżu mogą bezpiecznie pozostać w pomieszczeniu, oraz poleca uczniom zachowanie ciszy; d) odsuwa uczniów od drzwi i okien, w miarę możliwości kierując ich do miejsca zapewniającego osłonę przed wzrokiem i dostępem osoby z zewnątrz; e) w miarę możliwości ogranicza widoczność wnętrza sali, wycisza urządzenia elektroniczne i wyłącza dźwięki telefonów; f) nie otwiera drzwi osobom nieznanym i nie opuszcza sali, dopóki nie będzie to bezpieczne lub nie otrzyma wiarygodnego polecenia od uprawnionych służb; g) nie podejmuje prób konfrontacji z osobą niebezpieczną, jeżeli mogłoby to narazić uczniów na dodatkowe zagrożenie.
5. Pozostawienie klucza w zamku nie może utrudniać ewakuacji ani uniemożliwiać szybkiego otwarcia drzwi od wewnątrz. Nie należy stosować tego rozwiązania, jeżeli konstrukcja zamka lub drzwi może spowodować zablokowanie wyjścia albo zwiększyć zagrożenie dla osób przebywających w sali. Sposób zabezpieczania

Liceum

drzwi należy dostosować do wyposażenia pomieszczenia i przyjętych w szkole zasad bezpieczeństwa.

6. Nauczyciel, o ile jest to możliwe bez narażania siebie i uczniów, przekazuje dyrektorowi lub służbom informację o miejscu przebywania klasy, liczbie osób w sali i zaobserwowanym zagrożeniu. Nie podejmuje działań wymagających opuszczenia bezpiecznego pomieszczenia.
7. Dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona: a) powiadamia odpowiednie służby, jeżeli nie zostało to wcześniej wykonane; b) przekazuje pracownikom informacje o zagrożeniu za pomocą dostępnych i bezpiecznych kanałów komunikacji; c) koordynuje działania zgodnie z planem reagowania kryzysowego obowiązującym w szkole; d) współpracuje z Policją, Państwową Strażą Pożarną i innymi służbami ratunkowymi; e) nie wydaje poleceń sprzecznych z komunikatami służb prowadzących działania.
8. Uczniowie pozostają w zabezpieczonym pomieszczeniu do czasu ustania zagrożenia lub otrzymania wiarygodnego polecenia opuszczenia sali. Nauczyciel sprawdza obecność uczniów, o ile może to zrobić bez narażania ich bezpieczeństwa.
9. W przypadku konieczności ewakuacji nauczyciel prowadzi uczniów wyłącznie bezpieczną drogą, zgodnie z komunikatami służb i szkolnymi procedurami ewakuacyjnymi.
10. Po zakończeniu zdarzenia dyrektor szkoły organizuje udokumentowanie przebiegu sytuacji, informuje rodziców lub opiekunów prawnych w zakresie uzasadnionym okolicznościami oraz podejmuje działania wspierające osoby poszkodowane i świadków zdarzenia.

III. Postępowanie w przypadku posiadania przez uczniów niebezpiecznych narzędzi, przedmiotów i substancji

1. Niebezpieczne narzędzia, przedmioty i substancje

Za niebezpieczne przedmioty i substancje uważa się w szczególności: noże, scyzoryki, szpikulce, łańcuchy, pałki, przedmioty przypominające broń, gazy obezwładniające, lasery mogące uszkodzić wzrok, a także inne przedmioty mogące spowodować obrażenia. Do substancji wymagających interwencji należą m.in. substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, narkotyki, alkohol, wyroby nikotynowe, leki stosowane niezgodnie z przeznaczeniem oraz nowe substancje psychoaktywne, potocznie nazywane „dopalaczami".

2. Sposób postępowania

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdzi, że uczeń posiada niebezpieczny przedmiot lub substancję, ocenia sytuację z uwzględnieniem ryzyka dla siebie i innych osób.
2. Jeżeli nie stwarza to bezpośredniego zagrożenia, pracownik wzywa ucznia do dobrowolnego oddania przedmiotu lub substancji. Nie podejmuje siłowej próby odebrania przedmiotu, jeżeli mogłoby to doprowadzić do eskalacji zagrożenia.
3. W przypadku odmowy oddania przedmiotu, grożenia jego użyciem lub podejrzenia, że uczeń posiada broń albo substancję niebezpieczną, pracownik niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły lub osobę wyznaczoną. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dzwoni pod numer **112**.

Liceum

4. Do czasu przybycia odpowiednich osób pracownik podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom, w szczególności oddala ich od źródła zagrożenia, jeśli można to zrobić bezpiecznie.
5. Przedmiot lub substancję można zabezpieczyć wyłącznie wtedy, gdy nie wiąże się to z nieuzasadnionym ryzykiem. Nie należy dotykać, przenosić ani otwierać podejrzanych pojemników, substancji chemicznych, materiałów mogących być wybuchowymi ani przedmiotów, których właściwości są nieznane. W takiej sytuacji należy odsunąć osoby postronne i wezwać odpowiednie służby.
6. Jeżeli przedmiot został bezpiecznie i dobrowolnie przekazany, należy ograniczyć dostęp osób nieuprawnionych do czasu ustalenia dalszego sposobu postępowania. Niebezpiecznych przedmiotów ani substancji nie należy przechowywać w sekretariacie lub gabinecie pedagoga bez wcześniejszej oceny zagrożenia i zapewnienia odpowiednich warunków.
7. Wychowawca lub pedagog, we współpracy z dyrektorem szkoły, przeprowadza rozmowę z uczniem, ustala okoliczności zdarzenia oraz informuje go o możliwych konsekwencjach wynikających ze statutu szkoły i obowiązujących przepisów.
8. Rodzice lub opiekunowie prawni ucznia są informowani o zdarzeniu i, zależnie od jego charakteru, wzywani do szkoły. Przekazanie przedmiotu rodzicom może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy jest zgodne z prawem i nie koliduje z czynnościami Policji lub innych uprawnionych służb.
9. W przypadku uzasadnionego podejrzenia posiadania narkotyków, innych nielegalnych substancji, broni lub przedmiotu mogącego stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia dyrektor szkoły lub upoważniony pracownik powiadamia Policję. W sytuacji nagłej należy zadzwonić pod numer **112**.
10. Wychowawca, pedagog lub inna wyznaczona osoba sporządza notatkę służbową zawierającą opis zdarzenia, podjęte działania, dane świadków oraz informacje o powiadomieniu rodziców i odpowiednich służb.

IV. Postanowienia końcowe

1. Wszyscy pracownicy szkoły są zobowiązani do zapoznania się z procedurą i stosowania jej z uwzględnieniem charakteru zagrożenia oraz poleceń służb ratunkowych.
2. Nauczyciele powinni znać sposób zamykania i zabezpieczania drzwi w przydzielonych salach oraz wiedzieć, które rozwiązania pozwalają na szybkie zabezpieczenie pomieszczenia bez utrudniania ewakuacji.
3. Procedura powinna być spójna z obowiązującymi w szkole instrukcjami bezpieczeństwa pożarowego, ewakuacji oraz planem reagowania kryzysowego.
4. Dyrektor szkoły odpowiada za zapoznanie pracowników z procedurą, organizację szkoleń oraz jej okresowy przegląd i aktualizację.

Liceum

XVI. PROCEDURA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI O POPEŁNIENIU PRZESTEPSTWA ŚCIGANEGO Z URZĘDU NA TERENIE SZKOŁY

1. Podstawy prawne:

   Ustawa z dnia 26 października 1982r o postępowaniu w sprawach nieletnich Art.4 §1, 2 i Art. 4a. §1 „Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, szczególnie naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używania alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu".

   §2 „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję".

   Art. 4a „Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu".

2. Podstawowe czynności dla dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego:
   a. Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić policję.
   b. Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
   c. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji: - jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje; - sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników; - w rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne; - nie nagłaśniać zdarzenia.
   d. W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę

Liceum

przestępstwa i jego sprawcę (ów): - konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych. Nie należy zatrzymywać na siłę sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym po-mieszczeniu do chwili przybycia policji; - jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach; - ofiarę należy odizolować od sprawców.

e. W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.

3. Zakazy:
   a. Nie należy samemu konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.
   b. Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

Liceum

XVII. PROCEDURA W PRZYPADKU KONIECZNOŚCI POWIADOMIENIA RODZICÓW O ŚMIERCI UCZNIA W CZASIE ZAJĘĆ SZKOLNYCH

1. Powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać przez kontakt bezpośredni.
2. Prawidłowe powiadomienie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
   a. dostarczyć niezbędne informacje;
   b. udzielić pierwszego wsparcia rodzinie;
   c. ochronić godność;
   d. okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
3. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób jej najbliższych.
4. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenia, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia ratunkowego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską.
5. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcję osoby powiadamianej.
6. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
7. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze. Powinno się wyrazić współczucie, przykrość i zrozumienie.
8. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, oko-liczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
9. Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego.
10. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawić rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik szkoły lub psycholog tak długo, aż minie pierwsza reakcja - szok lub pojawiają się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji i wsparcia (w razie potrzeby).

Liceum

Aby rodzina ofiary nie czuła się osamotniona, należy podać adresy instytucji udzielających wsparcia.

11. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem lekarza itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.
12. W realiach szkolnych rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie dyrektora i personelu szkoły.
13. Absolutnie należy unikać powierzania uczniom zadania informowania o śmierci ucznia.

Liceum

XVIII. ŻAŁOBA PO ŚMIERCI UCZNIA

1. Działania uprzedzające:
   a. omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej,
   b. omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.
2. Działania interwencyjne:
   a. poinformuj nauczycieli, wychowawców;
   b. przypomnij zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania – na godzinach wychowawczych, innych lekcjach;
   c. poinformuj uczniów na forum klasy;
   d. stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
3. Działania naprawcze:
   a. oceń potrzeby - monitoruj stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji;
   b. skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej;
   c. ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

Liceum

XIX. PROCEDURA W PRZYPADKU SAMOBÓJSTWA UCZNIA

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:
   a) omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej;
   b) upowszechnienie procedur przewidywania zamachów;
   c) monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.
2. Działania interwencyjne:
   a. ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia;
   b. nie pozostawiaj ucznia samego;
   c. usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
   d. bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce;
   e. zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia;
   f. wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż pożarną) jeśli potrzeba;
   g. zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie;
   h. towarzysz uczniowi- jesteś dla niego ważny;
   i. zawiadom dyrektora szkoły; dyrektor zawiadamia Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa
   j. dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, wg klucza: - ryzyko umiarkowane: np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób, - duże ryzyko: np. wystąpiły czynniki przed wypadkowe, uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby, - ekstremalne ryzyko: np. wystąpiły wskaźniki przed wypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął próbę nieudanego zamachu samobójczego lub inne działania zagrażające zdrowiu lub życiu, następnie:
      - zawiadom wychowawcę i pedagoga szkolnego, poinformuj o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmij niezwłocznie działania
        w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego: w szczególności należy wezwać odpowiednie służby oraz zapewnić w miarę możliwości opiekę psychologa;
      - wychowawca powiadamia rodziców;
      - dyrektor szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji;

Liceum

- należy chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.).

3. Działania naprawcze:
   a) dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi;
   b) bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną lub placówką opieki zdrowotnej;
   c) podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

Liceum